

STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM

Prawo jest wszechobecne w naszym życiu codziennym, reguluje każdy aspekt naszego życia. Prawo i jego język przeplatają się ze zwykłym życiem obywateli. Każdy z nas ma swoje obowiązki, prawa czy też roszczenia. Im więcej konfliktów między obywatelami trafia do sądów i wymaga pomocy prawnej, tym większe zainteresowanie kwestiami prawa i jego językiem.

Niniejsza praca poświęcona jest analizie języka używanego w wybranych hiszpańskich aktach prawnych w celu wyszukania i sklasyfikowania metafor w nich zawartych. W oparciu o językoznawstwo kognitywne omówiona zostaje rola, jaką odgrywa metafora w tak specyficznym języku, jakim jest język prawny. Przy czym w wyszukiwaniu metafor użyta została metoda zaproponowana przez Grupę Pragglejaz (2007), natomiast klasyfikacji dokonano w oparciu o podział dokonany przez Lakoffa i Johnsona (1980).

Praca została podzielona na dwie części: teoretyczną i praktyczną. Pierwsza składa się z czterech rozdziałów, z których każdy będzie dotyczy konkretnego zagadnienia z ogólnej panoramy metafory i języka prawnego. Omówione zostają różne teorie metafor: od starożytności, przez średniowiecze do romantyzmu; następnie opisana zostaje współczesna teoria metafor, takich jak: teoria napięcia i emotywizmu, teoria substytucji, porównania, kontrowersji, anomalii semantycznej, interakcji; na koniec pokrótce prezentowane są teorie pragmatyczne: Searle (1979a, b, 1993), Davidson (1984, 1993), Grice (1957, 1975), Sperber i Wilson (1986, 1990). Rozdział trzeci rozpoczynają ogólne założenia lingwistyki kognitywnej, omawiane zostają pojęcia takie jak: teoria prototypów oraz wyidealizowanych modeli poznawczych (ICM). W sposób bardziej szczegółowy omawiana zostaje klasyfikacja metafor według Lakoffa i Johnsona (1980) oraz rozwinięty temat współczesnej metafory pojęciowej. Część teoretyczną zamyka rozdział poświęcony hiszpańskiemu językowi prawniczemu.

W drugiej części pracy przedstawiona zostaje używana metodologia, a następnie rozpoczyna się analiza wybranych tekstów prawnych. Najpierw rozpoczyna się *śledzenie* metafor w hiszpańskim kodeksie karnym, w kolejnym kroku ich *ściganie* i *schwywanie*. Metafory zostają podzielone w oparciu o klasyfikację zaproponowaną przez Lakoffa i Johnsona (1980), na trzy grupy zawierające metafory: ontologiczne, orientacyjne i strukturalne. W ramach metafor ontologicznych znajdują się podgrupy: domena przedmiotów, domena przedmiotów ruchomych, domena przedmiotów pojemników oraz personifikacje; w

ramach metafor orientacyjnych: domena wewnątrz-na zewnątrz; natomiast pomiędzy metaforami strukturalnymi: domena drogi, budynku, spektaklu i wojny.

Na końcu pracy znajdują się wnioski, bibliografia oraz streszczenie w języku polskim i angielskim.